

GEFAD / GUJGEF YABDİLSEM: 1-32(2022)

Yükseköğretimdeki Yabancı Diller Eğitimi Programlarına Yönelik Bir Çeviri Dersi Önerisi* **

Proposition of a Translation Course for Foreign Language Education Programs in Higher Education

Onur ÖZCAN¹

¹Kırıkkale Üniversitesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü,
Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı. onurozcans@hotmail.com

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/ Research Article

Makalenin Geliş Tarihi: 01.08.2021

Yayına Kabul Tarihi: 16.11.2021

ÖZ

Yükseköğretimdeki yabancı dil eğitimi programlarının dersleri genel olarak okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini ve bu becerilerin alt kazanımlarını içeren derslerden oluşturulmuştur. Çeviri dersi de, bu derslerden biri olup genel olarak lisans eğitiminde öğrencilere kimi zaman zorunlu kimi zaman seçmeli bir ders olarak sunulmaktadır. Türkiye'deki yükseköğretimde bulunan yabancı diller eğitimi programlarının Bologna Bilgi Paketi sistemindeki çeviri derslerinin içerikleri incelendiğinde ise çoğunlukla metin çevirisine dayalı bir yönetime başvurulduğu ve bu çerçevede öğrencilerin kaynak dil ve hedef dile ilişkin dil kullanımları ve çeviri becerisinin geliştirilmesinin amaçlandığı gözlemlenmektedir. Bu amaçlar hem geleneksel dil eğitimi açısından hem de kısmi olarak Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı tarafından yeterli gibi görülse de, çeviri eyleminin asıl işlevi tekrar tartışılarak çeviribilimin kuramsal ve uygulamalı bilgilerinin söz konusu çeviri derslerinin içeriklerine dahil edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu çalışma ise, yukarıdaki düşünceler bağlamında bünyesinde birden çok yabancı dil eğitimi programı bulunduran Gazi Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketi sistemindeki çeviri derslerine ilişkin bilgilerden yola çıkarak çeviribilime ait kuramsal ve uygulamalı içeriklere sahip bir çeviri dersini öneri olarak sunmayı amaçlamaktadır. Böylece öğrencilerin çeviri eylemlerinin çok yönlü ve kontrollü geliştirilmesinin yanı sıra

* **Alıntılama:** Özcan, O. (2022). Yükseköğretimdeki yabancı diller eğitimi programlarına yönelik bir çeviri dersi önerisi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, GEFAD-YABDİLSEM*, 1-32.

**Bu çalışma, 28-30 Haziran 2021 tarihinde Gazi Üniversitesi tarafından düzenlenen 1.Uluslararası Yabancı Dil Eğitimi Sempozyumu'nda (YABDİLSEM) bildiri olarak sunulmuştur.

ilerideki mesleki kariyerlerinde çeviribilim bağlamında kendilerine bir hazırbulunmuşluk sağlanması öngörülmektedir.

Anahtar Sözcükler: *Yabancı diller eğitimi, Çeviri dersi, Çeviri eğitimi, Çeviribilim, Mütercim-Tercümanlık.*

ABSTRACT

The courses of foreign language education programs in higher education are generally composed of courses that include reading, writing, listening and speaking skills and the sub-acquisitions of these skills. Translation course is one of these courses and it is offered to students in undergraduate education, sometimes as a compulsory and sometimes as an elective course. When the content of the translation courses in the Bologna Information Package system of the foreign language education programs in higher education in Turkey is examined, it is observed that a method based on text translation is mostly used and that the development of language use and translation skills of the students regarding the source language and the target language is aimed. Although these aims are seen as sufficient in terms of traditional language education and partially by the Common European Framework of Reference for Languages, it is thought that the main function of the translation act should be discussed again and the theoretical and applied knowledge of translation studies should be included in the content of the translation courses in question. In the context of the above considerations, this study aims to propose a translation course with theoretical and applied content of translation studies, based on the information about the translation courses in Gazi University and Hacettepe University Bologna Information Package system, which includes more than one foreign language education program. Thus, in addition to the versatile and controlled development of the translation activities of the students, it is foreseen that they will be prepared in the context of translation studies in their future professional careers.

Keywords: *Foreign languages education, Translation course, Translation education, Translation studies, Translation and interpretation.*

GİRİŞ

Gerek dünyada gerekse Türkiye’de yabancı dil eğitimi, eğitim disiplinine ait her alan gibi sürekli kendini güncelleyen ve çağa ayak uyduran bir alan olarak ortaya çıkmaktadır. Bu alanda çalışan araştırmacılar, yabancı dil öğrenenlerin ihtiyaçlarına göre yabancı dil eğitimindeki önemli aşamaları ve yöntemleri belirlemektedirler. Aynı şekilde yükseköğretimde lisans düzeyindeki yabancı diller eğitimi programı müfredatları da öğrencilerin ihtiyaçlarına göre şekillenmektedir. Bu müfredatlardaki dersler genellikle okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerine ve bu becerilerin alt kazanımlarına göre oluşturulurlar. Daha sonra “dil”i ilgilendiren diğer disiplinlere ait dersler bu müfredatta yer alırlar. Bu derslerin müfredatlarda öğrencilerin kazanımları açısından bir veriliş amacı vardır. Ancak bu derslerden biri olan ve bu çalışmanın da asıl ele aldığı konu olan “çeviri dersi”nin yükseköğretimde yabancı diller eğitimi programlarında tam olarak neden yer aldığı, içeriğinin ne gibi bir standart olması gerektiği ve özellikle çeviribilimin en temel eylemi olan “çeviri”ye ait bir derste çeviri eyleminin asıl işlevinin ne olduğu gibi konuların tartışmaya açık olduğu düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle çeviri dersinin bir yabancı diller eğitimi programında yer almasının nedeni sorgulanmak istenilirse aşağıda sıralan şu sorularla karşılaşmak mümkündür: Bir çeviri dersi,

- yabancı dil (ikinci dil/ /programdaki hedef dil) eğitiminin bir yöntemi olarak öğrenciye dili (daha çok dilbilgisi odaklı dil yapısını) çeviri yoluyla öğretmek,
- öğrencinin çeviri becerisini geliştirmek,
- öğrenciye çeviri eyleminin yabancı dil eğitiminde yerini vurgulamak,
- sadece yazılı metin türlerine göre çeviri çalışmaları yapmak,
- sadece sözlü materyallere göre çeviri çalışmaları yapmak,
- çeviribilim bağlamında çeviri kuramları ve çeviri stratejilerini yüzeysel öğretmek,
- bir öğretmen adayı olan öğrencinin olası bir mütercim-tercümanlık kariyerinde hazırbulunuşluğunu sağlamak üzere mi verilir?

Çeviri dersinin yabancı diller eğitimi programında verilme nedenine ilişkin yukarıdaki soruların her biri aslında çeviri dersinin genel olarak amacını ve öğrenim çıktılarına işaret etmektedir. Bu yüzden, bu nedene ilişkin bir cevap aranır ve yukarıdakilerin her biri bir şık olarak değerlendirilirse, yukarıda sıralanan nedenlerin hepsinin çeviri dersinin verilme nedenini temsil ettiği ileri sürülebilir. Yukarıda sıralanan bu maddelere çeviri dersinin bilgi paketlerinde aynı anda rastlamak henüz mümkün olmadığından, bu dersin yabancı diller eğitimi programlarında amacının, içeriğinin ve öğrenim çıktılarının tartışmalı olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla bu ders, dilbilgisi-çeviri yöntemi, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı ve yüzeysel olarak çeviribilim çerçevesinde ele alınmaya çalışılacaktır.

Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı ve Çeviribilim Bağlamında Çeviri Dersine Kısa Bir Bakış

Çeviri dersinin içeriği genel olarak değerlendirilirse, yabancı dil eğitiminin çatısını oluşturan dört temel beceriyi doğrudan temel almadığı ile karşılaşılmaktadır. Daha çok yapısal dil öğrenimi ve öğretimi açısından önem arz etmektedir. Bir yabancı dil öğretmen adayı olan yabancı diller eğitimi programı öğrencisi, genel olarak çeviri dersinde programın temel aldığı hedef dile ilişkin bilgilerini çeviri eylemi aracılığıyla pekiştirir. Bu pekiştirme kimi zaman hedef dilden kaynak dile ya da kaynak dilden hedef dile çeviri şeklinde gerçekleşmektedir. Çoğu zaman sadece hedef ya da kaynak dildeki yapısal bilgilere yönelik olan bu dersin temeli dilbilgisi-çeviri yöntemine, diğer bir deyişle geleneksel dil eğitimi yöntemine dayanmaktadır. Eski zamanlarda Latince öğretimi için kullanılan bu yöntemdeki temel amaç, yazılı çeviri yoluyla dilbilgisi, daha doğrusu dil yapısı öğretimidir. Söz konusu dilbilgisi ve çeviri ilişkisini Claude Germain ve Huber Séguin şu şekilde açıklar: “Dilbilgisi-çeviri yönteminin ağırlık merkezi dilbilgisidir; çeviri sadece alıştırma ve uygulama biçimidir” (1995:16). Christian Puren için de çeviri bu yöntemin öncelikli uygulamasıdır (1988:21). O halde bu yöntemde çeviri, hedef dilin yapısını yazılı olarak deneyimlemede ve öğrenmede bir araç olarak kullanılmaktadır.

Neredeyse 21. yüzyıla kadar aktif olarak yaşayan diller eğitiminde kullanılan bir dil eğitimi yöntemi olan dilbilgisi-çeviri yöntemi kısmi olarak alanda yerini korusa da, iletişimi temel alan dört temel beceri odaklı yöntemler günümüzde ön plandadır. Özellikle Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (ADOÇP), bu becerileri ön plana çıkararak dil öğreniminde, öğretiminde ve değerlendirmesinde yabancı dil eğitimi yöntemlerini, içeriklerini ve programlarını belirlemede bir referans görevi görmektedir. Dolayısıyla günümüzde yabancı dil eğitiminin hemen hemen her ayrıntısına yön veren Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı’nda çevirinin nasıl yer aldığına da bakmak gerekmektedir.

İlk olarak ADOÇP’de de dilbilgisel yapının öğrenmesine ilişkin soruların cevaplarında dilbilgisi-çeviri yöntemine rastlanılmaktadır:

-Dilbilgisel bir yapı a) nasıl analiz edilir, nasıl sıralanır ve öğrenenlere nasıl sunulur? ve b) bu yapı öğrenciler tarafından nasıl edinilir?

-Hangi ilkeler doğrultusunda ve nasıl ikinci dildeki sözcüksel, dilbilgisel ve edimbilimsel anlam, öğrenenler tarafından edinilir ya da öğrenenin dağarcığında bulunan bu gibi donanım ortaya çıkarılır?

Örneğin, ana dilden veya ana dile çeviri ile, ... (DİAOBM, 2009:143).

Daha sonra bu programda çevirinin rolünü belirtmek istenirse; çeviri, iletişimsel dil faaliyetleri altında sözlü ve yazılı olmak üzere aracı/arabulucu bir faaliyet olarak ifade edilir (ADOÇP, 2001; 2018; 2020). Bu bağlamda 2001 yılında ilk olarak yayımlanan programın güncellenmiş ve eklemeler yapılmış 2018 ve 2020 metinlerinde çevirinin rolüne ilişkin, özellikle çeviri dersinin içeriği ile ilişkilendirilebilecek yerlere değinilmeye çalışılacaktır.

2001 yılındaki metinde, dil öğrenenin/kullanıcısının farklı diller konuşan ve birbirini anlamayan kişiler arasındaki iletişimi sağlayan arabulucular şeklinde tanımlanır ve özellikle sözlü ve yazılı çevirinin arabulucu faaliyetlere örnek olduğu belirtilir (ADOÇP, 2001:87).

Tablo 1. 2001 Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programındaki Arabulucu Faaliyetlerdeki Çeviriye İlişkin Bilgiler

Sözlü Arabuluculuk	Yazılı Arabuluculuk
-Simultane çeviri (konferanslar, toplantılar, resmi konuşmalar, vs.); -Ardıl çeviri (karşılama konuşmaları, turlara rehberlik, vs.); -Resmi olmayan çeviri: Kendi ülkesine gelen yabancı ziyaretçiler; yurtdışında olan anadil konuşanları; arkadaşlar, aile, müvekkiller, misafirler, vs. için sosyal ve insanlar arası durumlar; işaretler, menüler, ilanlar, vs.	-Tam (sözcüğü sözcüğüne) çeviri (örn. sözleşme, hukuki ve bilimsel metinler, vs.); -Yazınsal çevirisi (romanlar, drama, şiir, opera vs.); -Dil 2 veya Dil 1 ve Dil 2 arasında ana fikri özetlemek (gazete ve dergi makaleleri); -Açıklama (yasayı bilmeyen kişiler için özelleştirilmiş metinler vs.).

(DİAOBM, 2009:83-84)

Tablo 1, 2001 yılındaki temel çerçeve olan programdaki çeviri durumunu işaret etmekte ve çeviriyi yazılı ve sözlü arabuluculuk olarak iki şekilde ele almaktadır. Buna ek olarak

arabulucu stratejiler başlığında da dil kullanıcısının/öğrenenin çeviri sürecine ilişkin yöntemler sunulmaktadır (ADOÇP, 2001:87-88).

2018 ve 2020 yıllarındaki ek açıklamalar içeren metinlere bakıldığında ise çevirinin yine arabulucu faaliyetler başlığı altında ele alındığıyla karşılaşılsa da, bu kez buna ek olarak bir metne arabuluculuk etme alt başlığı açılarak yazılı bir metni sözlü ve yazılı olarak çevirme şeklinde verilmiştir ve anahtar işlevleriyle aşağıdaki tabloda da belirtilmeye çalışılmıştır.

Tablo 2. Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı 2018 ve 2020 Ek Metinlerindeki Arabulucu Faaliyetlerdeki Çeviriye İlişkin Bilgiler

Bir Metne Arabuluculuk Etme	
Yazılı Bir Metni Çevirme	
Sözlü olarak yazılı bir metni çevirme	Yazılı olarak yazılı bir metni çevirme
-Kaba taslak, yaklaşık bir çeviri sağlama, -Ana bilgiyi yakalama, -Farklılıkları yakalama (daha ileri seviyeler için).	-Çevirinin anlaşılabilirliği, -Hedef dildeki ilgili kuralları izleyen metnin aksine, kaynak biçimlerin ve yapının çeviriyi ne ölçüde (fazla) etkilediği, -Kaynak dilde farklılıkları yakalama.

(ADOÇP, 2018:113; 2020:102).

Tablo 2, arabulucu faaliyet olarak çeviri çalışmalarında dil kullanıcısının/öğrenenin sözlü ve yazılı olarak yazılı bir metni çevirmede uygulanan anahtar işlevleri temsil etmektedir. ADOÇP'nin 2001 metnine nazaran, 2018 ve 2020 metinlerinde dil seviyelerine göre yazılı ve sözlü çeviri kullanımı/öğrenimi aşamaları ön plana çıkmaktadır. Ayrıca arabulucu faaliyetlere ilişkin iletişim ve işbirliği gibi eylemlerde sosyal ve kültürel süreçler de önem arz etmekte olup, dili kullanan/öğrenen sosyal bir aktör olarak tanımlanır. Son olarak bu iki metinde bu çalışmanın çıkış noktasının bir kısmını oluşturan çeviribilime, özellikle mütercim ve tercümanlık konularına gönderme yapılmaktadır:

Bu bölümde sunulan açıklayıcı tanımlayıcıların profesyonel mütercimlerin ve tercümanların yetkinliklerini tanımlamaya yönelik olmadığına altını çizmek de önemlidir. Tanımlayıcılar, bir kullanıcının/öğrencinin bu alanda resmi olmayan günlük durumlarda neler

yapabileceğini düşünerek dil yeterliliklerine odaklanır. Mütercim-tercümanlık yetkinlikleri ve stratejileri tamamen farklı bir alandır (ADOÇP, 2018:107; 2020:92-93).

Yabancı dil kullanımında/öğreniminde çeviri eyleminin bu programında sınırı belirlemek amacıyla çeviribilim kuram ve stratejilerine dolaylı yoldan değinilmiş ve çeviri eyleminin mütercim-tercümanlık programında olduğu gibi algılanılmaması gerektiği belirtilmiştir. Bu durumun güncel metinlerde açıklanmasının nedeni çeviribilim alanının yapılan çalışmalar ve gelişmeler sayesinde özellikle 21. yüzyılda özerkliğini daha da kuvvetlendirmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Çeviribilim kuramları ve stratejileri açısından bu ders müfredatta değerlendirilecek olursa, aynı müfredatta yer alan edebiyat derslerinde kimi okuma, okuduğunu anlama ve konuşma gibi alıştırmalarda kullanılan metinlerin bağlı olduğu edebi akımlara nasıl değiniliyorsa, çeviri dersinde ilgili çeviri kuram ve stratejilerini değinilmesinin olağan olduğu ileri sürülebilir.

Yükseköğretimdeki yabancı diller eğitimi programında yer alan çeviri dersi, içeriğinin temeli olduğu ya da olması gerektiği düşünülen dilbilgisi-çeviri yöntemi, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı ve çeviribilim bağlamında kısaca tartışılmaya çalışılmıştır. Ancak dersin halen bir ölçünü olmadığı gibi, tam olarak neden verildiği ya da günümüzde nasıl içeriklere sahip olması gerektiği gibi sorular güncelliğini korumaktadır.

Çalışmanın amacı

Yükseköğretimde yabancı diller eğitimi programlarında verilen çeviribilimin en temel eylemi olan “çeviri”nin temel alındığı çeviri dersindeki çeviri eyleminin asıl işlevini tartışarak bünyesinde birden çok yabancı dil eğitimi programı bulunduran Gazi Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Eğitimi Programlarında yer alan çeviri derslerinin bilgi paketlerine ilişkin bulgulardan hareketle programda öğrenim gören öğretmen adaylarına dilbilgisi-çeviri yöntemi, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı ve çeviribilim bağlamında kuramsal ve uygulamalı bilgiler içeren bir çeviri dersi sunmak amaçlanmaktadır. Bu çalışma aynı zamanda öğrencilerin çeviri

becerilerinin çok yönlü ve kontrollü geliştirilmesini ve ilerideki olası bir mütercim-tercümanlık kariyeri bağlamında kendilerine bir hazırbulunuşluk sağlama amacı da taşımaktadır. Bir taslak öneri ders amacı taşıyan bu çalışma, adı üzerinde bir taslak öneri niteliğinde olup çeviri dersinin yabancı diller eğitimi programındaki işlevini tartışmaya açmayı da hedeflemektedir.

YÖNTEM

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümünde yer alan Almanca, Arapça, Fransızca ve İngilizce Öğretmenliği programlarında; Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümünde yer alan Alman, Fransız ve İngiliz Dili Öğretmenliği programlarında yer alan çeviri derslerinin bilgi paketlerindeki çeviri dersinin adı, verildiği dönem, türü, saati, biçimi, amacı, içeriği, öğrenim çıktıları, ders konuları gibi verilere ulaşılabilecektir. Tablolar halinde yer alacak verilere ilişkin bulgular; dilbilgisi-çeviri yöntemi, ADOÇP ve çeviribilim bağlamında yorumlanacaktır. Daha sonrasında bulgulardan hareketle, giriş bölümünde değinilen konuları kapsayıcı, özellikle çeviribilimin hem yazılı hem sözlü kuramsal ve uygulama bilgileriyle bir taslak çeviri dersi önerisi sunulacaktır.

Verilerin Toplanması

Veriler, tarama yöntemiyle çevrim içi ulaşılabilen Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümünde yer alan Almanca, Arapça, Fransızca ve İngilizce Öğretmenliği programlarında; Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümünde yer alan Alman, Fransız ve İngiliz Dili Öğretmenliği programlarında yer alan çeviri derslerinin bilgi paketlerindeki içeriklerden elde edilmiştir.

Etik Kurullara Uygunluk

Bilimsel etik ilkelerine ve kurallarına uyulan bu çalışmada, özellikle seçilen üniversitelerin erişilebilir çevrim içi bilgi paketlerinde yer alan ders içeriklerinin tarama

ve inceleme yöntemleri kullanarak değerlendirilmesi söz konusu olduğundan, herhangi bir etik kurul iznine gerek duyulmamıştır.

BULGULAR

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Almanca, Arapça, Fransızca ve İngilizce Öğretmenliği programlarının ve Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Alman, Fransız ve İngiliz Dili Öğretmenliği programlarının bilgi paketlerinde yer alan çeviri derslerinin adı, verildiği dönem, türü, saati, biçimi, amacı, içeriği, öğrenim çıktıları, ders konuları gibi veriler tablolar halinde gösterilerek bulgulara ulaşıp kısaca yorumlanacaktır. Özellikle ders konuları başlığı, bilgi paketinde olduğu gibi vermek yerine genel olarak özeti yapılarak belirtilecektir. Tablolar aynı programlara göre oluşturulacak olup, bilgi paketlerindeki bilgilere göre yorumlamalar ve değerlendirmeler yapılacaktır. Bilgi paketlerinde yer alan çeviri dersine ilişkin detayların hepsinin çok değerli olduğunun ve önerilecek dersin çerçevesini oluşturmada katkılarının olduğunun altı çizilmektedir.

Almanca Öğretmenliği/Alman Dili Öğretmenliği Programı

Gazi Üniversitesi Bilgi Paketine göre Almaca Öğretmenliği müfredatında çeviri dersi bulunmamaktadır. Bu başlıkta sadece Hacettepe Üniversitesi Alman Dili Öğretmenliği müfredatında yer alan çeviri dersinin detayları verilecektir.

Tablo 3. Hacettepe Üniversitesi Alman Dili Öğretmenliği Programındaki Çeviri

Derslerine İlişkin Bilgiler

Dersin Verildiği Yarıyıl ve Adı	1.Yarıyıl	1.Yarıyıl
	Almanca Türkçe Çeviri [†]	Türkçe Almanca Çeviri [‡]
Dersin Türü / Saati / T+U	Seçmeli / 2 / T	Seçmeli / 2 / T
	Çeviri yöntemlerinin	Çeviri yöntemlerinin

[†]<https://bilsis.hacettepe.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=440&curSunit=783#>

[‡]<https://bilsis.hacettepe.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=440&curSunit=783#>

Dersin Amacı	ve tekniklerinin tanıtılması; çeviri sürecinde dil bilgisel yapı ve bağlam ilişkisinin incelenmesi; Güncel konularda yazılmış Almanca metinlerin Türkçeye çevirisinin yapılması; Türkçe ve Almanca dillerinin kendine özgü özelliklerinden hareketle çevirilerin uygunluğunun tartışılması; Çevirinin yabancı dil öğretimindeki rolünün değerlendirilmesi.	ve tekniklerinin tanıtılması; çeviri sürecinde dil bilgisel yapı ve bağlam ilişkisinin incelenmesi; Güncel konularda yazılmış Türkçe metinlerin Almancaya çevirisinin yapılması; Türkçe ve Almanca dillerinin kendine özgü özelliklerinden hareketle çevirilerin uygunluğunun tartışılması; Çevirinin yabancı dil öğretimindeki rolünün değerlendirilmesi.
Dersin İçeriği	Çeviri teknikleri; Çeviri yöntemleri; Çeviri ve dil yapıları; Güncel, teknik ve edebi metinler.	Çeviri teknikleri; Çeviri yöntemleri; Çeviri ve dil yapıları; Çeviri ve hedef grubu; Farklı metinler.
Dersin Öğrenim Çıktıları	Dil öğretiminde çevirinin yerini ve önemini kavrar, Çeviri sürecinde dil bilgisel yapı ve bağlam ilişkisini inceler, Almanca gazete ve bilimsel dergilerden seçilen güncel içerikli metinleri ve makaleleri yapı ve anlam eşdeğerliliğini dikkate alarak Türkçeye çevirir, Almanca teknik içerikli metinleri Türkçeye çevirir, Almanca edebi metinleri Türkçeye çevirir.	Dil öğretiminde çevirinin yerini ve önemini kavrar, Çeviri metinlerinin değerlendirilmesinde kullanılan kriterleri açıklar, Türkçe/Almanca gazete ve bilimsel dergilerden seçilen güncel içerikli metinleri ve makaleleri yapı ve anlam eşdeğerliliğini dikkate alarak Almancaya çevirir.
	Çeviri yöntem ve	Kuramsal çeviri bilgisi,

Dersin Genel Konularının Odağı	tekniklerinin tanıtımı, yazılı çeviri metin türleri odaklı çeviri çalışmaları.	çevirmen özellikleri, kültürel faktörler, kaynak dil yapısı, yazılı çeviri metin türleri odaklı çeviri çalışmaları.
---------------------------------------	--	---

Hacettepe Üniversitesi Alman Dili Öğretmenliği programına ilişkin bilgi paketi incelendiğinde birinci yarıyıl verilen Almanca-Türkçe ve Türkçe-Almanca olmak üzere iki çeviri dersi ile karşılaşmaktadır. Her iki derste yazılı çeviri çalışmaları ağırlıkta olup dilbilgisi-çeviri yöntemine ilişkin dil yapısı bilgisinin öğretimi ön plandadır. Ayrıca ilgili metinlerin çeviri sürecinde metnin bağlamının ve çevirinin yabancı dil öğretimindeki rolünün önemine değinilmektedir. Her iki derste çeviriye ilişkin yöntem ve teknikler verilirken, Türkçe-Almanca çeviri dersinde kuramsal bilgiler, çevirmenin özellikleri ve çeviride kültürel faktörler gibi konular öğrenciye sunulmaktadır.

Arapça Öğretmenliği Programı

Hacettepe Üniversitesinde Arapçaya ilişkin bir dil eğitimi programı olmadığından bu başlıkta sadece Gazi Üniversitesi Arapça Öğretmenliği programı müfredatındaki çeviri derslerine ilişkin bilgiler iki tablo şeklinde verilecektir.

Tablo 4. Gazi Üniversitesi Arapça Öğretmenliği Programındaki Çeviri Derslerine İlişkin Bilgiler 1

Dersin Verildiği Yarıyıl ve Adı	3.Yarıyıl Arapça-Türkçe Çeviri 1 [§]	4.Yarıyıl Arapça-Türkçe Çeviri 2 ^{**}
Dersin Türü / Saati / T+U	Zorunlu / 2 / T	Zorunlu / 2 / T
Dersin Amacı	Arapçadan Türkçeye haber niteliğindeki metinleri çevirir. Haber niteliğindeki metinleri çeviri amaçlı analiz eder.	Arapçadan Türkçeye farklı türdeki metinleri çevirir. Farklı türdeki metinleri çeviri amaçlı analiz eder. Çeviri stratejilerini kullanır. Çevrilebilirlik ve

[§]<https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=56868759#>

^{**}<https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=56868759#>

	Çeviri stratejilerinin farkında olur. Çevirinin önemini kavrar.	çevrilemezlik sorunlarını tartışır.
Dersin İçeriği	Başta haber çevirisi olmak üzere temel düzeyde kontrollü çeviri uygulamaları, bu uygulamalar üzerinden öğrencilere kuramsal çıkarımlar yaptırma, Öğrencilerin kendi çeviri ürünlerini değerlendirmelerini sağlama, Cümle düzeyinden metin düzeyine doğru öğrencilerin sözcük dağarcığını da artırarak çeşitli temalarda haber düzeyinde çeviriler yaptırma ve yapılan çevirileri birlikte değerlendirme, bu değerlendirmeler üzerinden temel düzeyde çeviribilim kavramlarını tartışma.	Arapça-Türkçe Çeviri-I dersinin devamı. Haber dışındaki farklı türlerden (belgeler, ticari metinler, hukuk metinleri, teknik metinler, edebî metinler vb.) kaynak metinlerinin çevirisi, çevirilerin değerlendirilmesi, bir kaynak metnin farklı çevirilerinin ne derece mümkün olduğunu tartışma, çeviri uygulamalarından yola çıkarak öğrencilerde çeviri farkındalığı oluşturma.
Dersin Öğrenim Çıktıları	Haber metinlerini Arapçadan Türkçeye çevirir. Yapılmış olan çevirileri karşılaştırır. Çeviri stratejilerinin farkında olur. Uygulamalar yoluyla çeviri ile ilgili kuramsal çıkarımlar yapar.	Farklı türdeki metinleri Türkçeden Arapçaya çevirir. Yapılmış olan çevirilerin kalitesini değerlendirir. Çevirmen seçimlerini değerlendirir. Çevirmenin görünürlüğünü hedef metinler üzerinden tartışır. Uygulamalar yoluyla çeviri ile ilgili kuramsal çıkarımlar yapar.
Dersin Genel Konularının Odağı	Hedef-kaynak dil genel yapıları, haber metni çevirisi çalışmaları.	Yazılı metin türlerine göre çeviri çalışması, sözlü çeviri kavramları ve uygulamaları.

Tablo 5. Gazi Üniversitesi Arapça Öğretmenliği Programındaki Çeviri Derslerine İlişkin Bilgiler 2

Dersin Verildiği Yarıyıl ve Adı	5.Yarıyıl Türkçe-Arapça Çeviri 1 ^{††}	6.Yarıyıl Türkçe-Arapça Çeviri 2 ^{‡‡}
Dersin Türü / Saati / T+U	Zorunlu / 2 / T	Zorunlu / 2 / T
Dersin Amacı	Türkçeden Arapçaya haber niteliğindeki metinleri çevirir. Haber niteliğindeki metinleri çeviri amaçlı analiz eder. Çeviri stratejilerinin farkında olur. Çevirinin önemini kavrar.	Türkçeden Arapçaya farklı türdeki metinleri çevirir. Farklı türdeki metinleri çeviri amaçlı analiz eder. Çeviri stratejilerini kullanır. Çevrilebilirlik ve çevrilemezlik sorunlarını tartışır.
Dersin İçeriği	Başta haber çevirisi olmak üzere temel düzeyde kontrollü çeviri uygulamaları, bu uygulamalar üzerinden öğrencilere kuramsal çıkarımlar yaptırma, Öğrencilerin kendi çeviri ürünlerini değerlendirmelerini sağlama, Cümle düzeyinden metin düzeyine doğru öğrencilerin sözcük dağarcığını da artırarak çeşitli temalarda haber düzeyinde çeviriler yaptırma ve yapılan çevirileri birlikte değerlendirme, bu değerlendirmeler üzerinden temel düzeyde	Türkçe-Arapça Çeviri-I dersinin devamı. Haber dışındaki farklı türlerden (belgeler, ticari metinler, hukuk metinleri, teknik metinler, edebî metinler vb.) kaynak metinlerinin çevirisi, çevirilerin değerlendirilmesi, bir kaynak metnin farklı çevirilerinin ne derece mümkün olduğunu tartışma, çeviri uygulamalarından yola çıkarak öğrencilerde çeviri farkındalığı oluşturma.

^{††}<https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=56868759#>

^{‡‡}<https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=56868759#>

	çeviribilim kavramlarını tartışma.	
Dersin Öğretim Çıktıları	Haber metinlerini Türkçeden Arapçaya çevirir. Yapılmış olan çevirileri karşılaştırır Çeviri stratejilerinin farkında olur. Uygulamalar yoluyla çeviri ile ilgili kuramsal çıkarımlar yapar.	Farklı türdeki metinleri Türkçeden Arapçaya çevirir. Yapılmış olan çevirilerin kalitesini değerlendirir. Çevirmen seçimlerini değerlendirir. Çevirmenin görünürlüğüne hedef metinler üzerinden tartışır. Uygulamalar yoluyla çeviri ile ilgili kuramsal çıkarımlar yapar.
Dersin Genel Konularının Odağı	Haber aktarma fiilleri, haber metni çevirisi çalışmaları.	İletişim ve kültür bağlamında çeviri, yazılı metin türlerine göre çeviri çalışması, sözlü çeviri kavramları ve uygulamaları.

Yukarıda tablo 4 ve 5, Gazi Üniversitesi Arapça Öğretmenliği programı bilgi paketinde yer alan çeviri derslerini temsil etmektedir. Bu programda, üçüncü ve dördüncü yarıyılıda Arapça-Türkçe çeviri dersleri; beşinci ve altıncı yarıyılıda Türkçe-Arapça çeviri dersleri olmak üzere çeviri derslerinin dört yarıyıla yayıldığı ile karşılaşmaktadır. Her dört dönemde haber metinlerinin ve diğer yazılı metin türlerinin kullanıldığı ve çeviri uygulamalarının bu metinler bağlamında verilmeye çalışıldığı gözlemlenmektedir. Çeviri kuramları ve stratejilerine çeviri uygulamalarında yer verilmektedir. Ayrıca çok yönlü çeviri incelemesine önem veren içeriklere sahip olan bu derslerde iletişim ve kültür kavramları dikkate alınmaktadır. Yazılı ve sözlü çeviri uygulamalarına rastlanılan bu derslerde, sözlü çeviriye ilişkin bilgiler daha çok derslerin ikincisinin sonlarına doğru yer almaktadır. Dört döneme yayılmış bu derslerde daha çok çeviribilimin izlerinin görüldüğü ileri sürülebilir.

Fransızca Öğretmenliği/Fransız Dili Öğretmenliği Programı

Gazi Üniversitesi Fransızca Öğretmenliği ve Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili Öğretmenliği programları müfredatlarında yer alan çeviri derslerine ilişkin bilgiler aşağıda tablolar halinde verilmiştir.

Tablo 6. Gazi Üniversitesi Fransızca Öğretmenliği Programındaki Çeviri Dersine İlişkin Bilgiler

Dersin Verildiği Yarıyıl ve Adı	5.Yarıyıl Fransızca-Türkçe Çeviri ^{§§}	6.Yarıyıl Türkçe-Fransızca Çeviri ^{***}
Dersin Türü / Saati / T+U	Zorunlu / 2 / T	Zorunlu / 2 / T
Dersin Amacı	Günlük konularda Fransızca metinlerin Türkçeye çevrilmesi alıştırmaları ve değerlendirme yöntemleri.	Değişik tür ve düzeylerde Türkçe özgün metinleri Fransızcaya çevirme.
Dersin İçeriği	Değişik tür ve düzeylerde Fransızca özgün metinleri Türkçeye çevirme, Dil-kültür ilişkisini irdeleme, Farklı çeviri yaklaşımlarını tartışma ve değerlendirme.	Değişik tür ve düzeylerde Türkçe özgün metinleri Fransızcaya çevirme, Dillerin yapısal ve kültürel farklılıklarından kaynaklanan çeviri güçlüklerini tartışma ve değerlendirme.
Dersin Öğrenim Çıktıları	Dil öğretiminde çevirinin yeri, Günlük konularda Fransızca metinlerin Türkçeye çevrilmesi alıştırmaları ve değerlendirme yöntemleri, Çeviri yetisinin yanı sıra Fransızcanın cümle yapısının pekiştirilmesi, Çeviri yaklaşımları, Çeviri yetisi.	Dil öğretiminde çevirinin yeri, Çeviri yaklaşımları, Günlük konularda Türkçe metinlerin Fransızcaya çevrilmesi alıştırmaları ve değerlendirme yöntemleri, Çeviri yetisinin yanı sıra Türkçe ve Fransızcanın cümle yapısının pekiştirilmesi, Çeviri yetisi.

^{§§}<https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=567676#>

^{***}<https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=567676#>

Dersin Genel Konularının Odağı	Güncel metinler çerçevesinde yazılı çeviri çalışmaları.	Güncel metinler çerçevesinde yazılı çeviri çalışmaları.
---------------------------------------	---	---

Gazi Üniversitesi Fransızca Öğretmenliği programındaki çeviri dersleri, beşinci dönemde Fransızca-Türkçe çeviri ve altıncı dönemde Türkçe-Fransızca çeviri olarak müfredatta yer almaktadır. Bu derslerde gündeme ilişkin güncel metinler çerçevesinde yazılı çeviri odaklı uygulamalar, dil eğitiminde çevirinin rolü konusu ve dilbilgisi-çeviri yöntemine ilişkin dil yapısı öğretimi çalışmaları ile karşılaşılmaktadır. Dil ile kültür ilişkisine önem verilen bu derslerde, çevirinin kuramsal yönünü oluşturan yöntemler ve yaklaşımlarla çeviri çalışmaları da yapılmaktadır.

Tablo 7. Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili Öğretmenliği Programındaki Çeviri

Dersine İlişkin Bilgiler

Dersin Verildiği Yarıyıl ve Adı	5.Yarıyıl Fransızca-Türkçe Çeviri ^{†††}	6.Yarıyıl Türkçe-Fransızca Çeviri ^{†††}
Dersin Türü / Saati / T+U	Zorunlu / 2 / T	Zorunlu / 2 / T
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, özgün Fransızca metinleri Türkçeye çevirmeyi öğretmektir.	Bu dersin amacı, değişik tür ve düzeylerde Türkçe özgün metinleri Fransızcaya çevirmek, dillerin yapısal ve kültürel farklılıklarından kaynaklanan çeviri güçlüklerini tartışmak ve değerlendirmektir.
Dersin İçeriği	Değişik tür ve düzeylerde Fransızca özgün metinleri Türkçeye çevirme. Dil-kültür ilişkisini irdeleme. Farklı çeviri yaklaşımlarını tartışma ve değerlendirme.	Değişik tür ve düzeylerde Türkçe özgün metinleri Fransızcaya çevirme; dil-kültür ilişkisini irdeleme; farklı çeviri yaklaşımlarını tartışma ve değerlendirme.
	İki ayrı dilin işleyiş	Türkçe ve Fransızca

^{†††}<https://bilsis.hacettepe.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=440&curSunit=784#>

^{†††}<https://bilsis.hacettepe.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=440&curSunit=784#>

Dersin Öğrenim Çıktıları	<p>biçimlerini tanır. İki dildeki kültür öğelerini öğrenme-öğretme sürecinde etkili olarak kullanır. Ana dilini ve öğrendiği yabancı dili bilinçli bir bakış açısıyla değerlendirir. Değişik tür ve dil düzeyinde Fransızca özgün metinleri Türkçeye çevirebilecek uygun yöntem ve teknikleri geliştirir. Belli sözcük, terim ve dil yapılarını doğru biçimde kullanır. Fransızcadan Türkçeye çevrilen metinleri değerlendirir.</p>	<p>cümlelerin öğelerini ayırt eder. Türkçe metinlerdeki yapıları Fransızcayla karşılaştırır. Türkçeden Fransızcaya çeviri yapabilir. Türkçeden Fransızcaya çevrilen metinleri değerlendirir.</p>
Dersin Genel Konularının Odağı	<p>Genel çeviriye giriş, kaynak-hedef dil olgusu, yazılı çeviri metin türleri odaklı çeviri çalışmaları.</p>	<p>Kaynak-hedef dil yapılarının karşılaştırılması ve birbirlerine aktarımı, yazılı çeviri metin türleri odaklı çeviri çalışmaları.</p>

Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili Öğretmenliği programındaki çeviri dersleri, beşinci dönemde Fransızca-Türkçe çeviri ve altıncı dönemde Türkçe-Fransızca çeviri olarak müfredatta yer almaktadır. Kaynak ve hedef dile ilişkin yapısal bilgiler bağlamında yazılı çeviri çalışmaları yer almaktadır. Dilbilgisi-çeviri yöntemi ilişkin uygulamaların yanı sıra dil ve kültür ilişkisinin önemini vurgulayan çalışmalara rastlanılmaktadır. Bu çerçevede yapılan çeviri uygulamalarıyla çeviri yöntemi ve tekniklerine değinilmektedir.

İngilizce Öğretmenliği/İngiliz Dili Öğretmenliği Programı

Gazi Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği ve Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili Öğretmenliği programları müfredatlarında yer alan çeviri derslerine ilişkin bilgiler aşağıda tablolar halinde verilmiştir.

Tablo 8. Gazi Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği ve Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili Öğretmenliği Programlarındaki Çeviri Derslerine İlişkin Bilgiler

	Gazi Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği	Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili Öğretmenliği
Dersin Verildiği Yarıyıl ve Adı	7.Yarıyıl Çeviri ^{§§§}	7.Yarıyıl Çeviri ^{****}
Dersin Türü / Saati / T+U	Zorunlu / 3 / T	Zorunlu / 3 / T
Dersin Amacı	Çeviri hakkında genel bir bilgi sahibi olmak.	Dersin amacı çağdaş çeviri kuram ve kavramlarını tanıtmak ve bunlardan yola çıkarak değişik metin çevirileri aracılığıyla çeviri sorunları ve İngilizce-Türkçe arasındaki benzerlik ve ayrımlar konusunda öğrencilerin duyarlılığını arttırmaktır.
Dersin İçeriği	Bu dersi alan öğrenci çeviri konusunda genel bir misyon sahibi olur.	-

^{§§§}<https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=56565756#>

^{****}<https://bilsis.hacettepe.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=440&curSunit=785#>

Dersin Öğrenim Çıktıları	Bu dersi tamamlayan öğrenciler çeşitli İngilizce metinleri Türkçeye çevirebilir, Yazılı metnin türüne göre ne tür bir çeviri yaklaşımı kullanması gerektiğini bilir, İngilizce ve Türkçe olarak yazılmış metinleri inceleyip, başkaları tarafından yapılmış çevirileri değerlendirebilir.	Öğrenci bu dersin sonunda, temel çeviri kuram ve kavramlarının öğrenecek, İngilizce-Türkçe arasındaki yapısal ayırım ve benzerlikler konusunda bilinç ve duyarlık kazanacak, Çeviride yapı düzlemi ötesindeki konuların (anlam, edim, biçem vb.) ayırt edecek, Çeviri kuramlarını ve hangi çeviri kuramının hangi metinlere uygulayabileceğini bilecek, İngilizce eğitimi alanındaki çevirilerde gerekli dilbilgisi kurallarını ve terimleri bilecek hale gelecektir.
Dersin Genel Konularının Odağı	Çeviri yaklaşımlarına yönelik bir giriş, yazılı metin odaklı çeviri.	Çeviriye kuramsal bir giriş ve çevirinin işlevi, kaynak-hedef dil yapıları odaklı iki yönlü yazılı çeviri çalışmaları.

Gazi Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği ve Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili Öğretmenliği bilgi paketlerinde bulunan çeviri dersi yedinci yarıyıldan itibaren müfredatta tek çeviri dersi olarak verilmektedir. Dersin başlığında hangi dilden hangi dile uygulama yapılacağı belirtilmese de, derslerin içeriğinin iki dile yönelik çalışmaları kapsadığı ileri sürülebilir. Gazi Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği programındaki çeviri dersinde çeviri eylemine genel bir bakış sergilenmekte olup çeviri yaklaşımları çerçevesinde yazılı metin odaklı çeviri uygulamalarıyla karşılaşılmaktadır. Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili Öğretmenliği programındaki çeviri dersinde ise, çeviri kuram ve kavramları bağlamında İngilizce-Türkçe dillerinin yapısal ve anlamsal özellikleri çalışmalarda ele alınmaktadır. Yazılı metin türlerine göre çeviri çalışmaları ile değerlendirilen metne

göre kullanılacak çeviri kuram ve yöntemleri vurgulanmaktadır. Ayrıca İngilizce öğretimi ile çeviri eylemini ele alan konulara rastlanılmaktadır.

Her iki üniversitede genel olarak incelenen çeviri dersi bilgilerinde dilbilgisi-çeviri yöntemine dair ders içerikleriyle karşılaşılmıştır. Dolayısıyla yazılı çeviri, yazılı metin türleri ve dil yapısı öğretiminin ön planda olduğu izlenmiştir. Çevirinin dil eğitiminde yeri ve çeviri-dil eğitimi konuları da kimi programlarda yer almaktadır. Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programında da temel alınan dil-kültür ilişkisi ve kısmi olarak iletişim odaklı yaklaşımlar yer almaktadır. Sözlü çeviriyi ilişkin kuramsal bilgilere ve uygulamalı çalışmalara bir program dışında çok fazla rastlanılmamıştır. Her bir programda çeviribilime ait bilgiler farklı isimlerle telaffuz edilse de, bu bilgiler daha çok çeviri kuram, yöntem, teknik, yaklaşım ve stratejileri başlıklarıyla verilmeye çalışılmıştır. Fakat genel olarak çeviribilime detaylıca dayandırılan doğrudan bir ifade yer almamaktadır. Aynı programlar çeşitli benzerlik gösterebilir de, ortak bir ders içeriğinin olmadığı ile de karşılaşılmıştır. Bu durumdan hareketle daha çok dersi veren öğretim elemanının çeviriye yaklaşımına göre çeviri dersi içeriklerini belirlediği ileri sürülebilir. Ayrıca ülkemizdeki yabancı dile ilişkin istihdam şartları göz önünde bulundurulduğunda, örneğin yabancı dile ilişkin bir iş ilanında eğitim, edebiyat ya da çeviri bölümlerinin mezunlarının çoğu zaman başvurabileceği beyan edildiği göz önünde bulundurulduğunda, yabancı diller eğitimi programı öğrencisinin bir gün çevirmen olarak bir yerde çalışabileceği fikrinin bu derste arka planda kaldığı gözlemlenmiştir.

ÇEVİRİ DERSİ ÖNERİSİ

Yabancı diller eğitimi programındaki çeviri derslerinin bilgilerine ilişkin bulgulardan sonra kısmen dilbilgisi-çeviri yöntemini, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programındaki çeviri eylemine ilişkin bilgileri ve çeviribilimine ilişkin kuramsal ve uygulamalı yüzeysel bilgileri dikkate alan iki döneme yayılmış “Yazılı Çeviri” ve “Sözlü Çeviri” olmak üzere iki çeviri dersi taslak halinde aşağıda önerilmiştir. Özellikle dil öğretimi konusunda bir referans olan ADOÇP’deki çevirinin yazılı ve sözlü rolü, derslerin bu şekilde planlamasının temelini oluşturmaktadır.

Programda öğrenim gören öğrencilerin beşinci ve altıncı yarıyıllarını oluşturan üçüncü akademik yıllarında (hazırlık hariç) hedef dile ilişkin yapısal ve kültürel bilgilerinin daha da pekiştiği düşünüldüğünden, çeviri derslerinin bu yarıyılarda verilmesi uygun görülmüştür. Önerilen dersler haftada iki saat olmak üzere zorunlu tutulmuştur. Zorunlu tutulmasındaki amaç, öğrencinin çeviri eylemini hem dil eğitimi, hem de çeviribilim bağlamında gerekli bilgileri yüzeysel olarak edinmesini sağlamaktır. Dersi verecek öğretim elemanın derste aktifliklere göre AKTS oranı ortaya çıkacağından burada bir hesaplama önerilmemiştir. Dersler hem kuramsal hem uygulamalı içeriklere sahip olduğundan, dersler için öngörülen iki ders saati, bir saati teorik bir saati uygulama olarak verilmiştir. Ders değerlendirme ölçütleri ise genel olarak belirlenmiş olup, ilgili üniversitenin sınav sayılarına göre değişiklik gösterebilir ve öğretim elemanları dersin genel bilgilerine göre yazılı çeviriye ilişkin kuramsal sorular sorabilirler ve uygulama içeren sınavlar hazırlayabilirler. Önerilen bu derslerde, öğrencilerin çevirmen olması beklenmemektedir. Her ne kadar ADOÇP’nin 2018 ve 2020 metinlerinde çeviri kuram ve stratejilerinin mütercim-tercümanlığı ilgilendiren konular olduğu vurgulansa da, burada çeviri eylemini kullanan bir dersin çeviribilimden yüzeysel de olsa izler taşıması gerektiği düşünülmektedir. Derslerin giriş niteliğindeki ve ortak özelliklerine değinildikten sonra genel olarak derslerin tüm bilgileri aşağıda tablolar halinde verilmiştir.

Tablo 9. Önerilen Yazılı Çeviri Dersi Bilgileri

Dersin Adı	Yazılı Çeviri
Yarıyıl	5
Ders Türü	Zorunlu
Ders Saati / T+U/ Kredi /AKTS	2 / 1+1 / 2 / X
Program	Yabancı Diller Eğitimi Programları Arapça/Almanca/Fransızca/İngilizce vb. Öğretmenliği
Dersin Amacı	Öğrenciye; çeviri eylemine ve yazılı çeviri türlerine yönelik kuramsal ve uygulamalı beceriler kazandırılması amaçlanmaktadır.
Dersin İçeriği	Yazılı çevirinin dil eğitiminde işlevini kavrama; çeviribilime ve yazılı çeviriye özgü kuramsal ve uygulamalı bilgileri başlangıç düzeyinde öğrenme; bu bilgileri yazılı çeviri çalışmalarında uygulama, tartışma ve değerlendirme.
Ders Kaynakları	Çeviribilim literatüründeki ve yabancı dil eğitiminde çevirinin rolüne ilişkin kitaplar, çalışmalar ve güncel basılı ya da çevrim içi metinler.
Ders Değerlendirme Ölçütleri	Bir ara sınav + bir yarıyıl sonu sınavı
Dersin Öğrenme Çıktıları	Çevirinin asıl işlevini kavrar, Çeviribilim, çeviri kuramları ve çeviri stratejileri hakkında yüzeysel bilgi sahibi olur, Yazılı çevirinin yabancı dil eğitiminde yerini öğrenir, Yazılı çeviri hakkında yüzeysel olarak kuramsal ve uygulamalı genel bilgileri edinir ve bunları metin türlerine göre çeviri sürecinde hem yapısal hem anlama dayalı bir biçimde kullanır, Hedef Dil-Türkçe; Türkçe-Hedef Dil yazılı çeviri becerisini geliştirir, Yazılı çeviri bağlamında hazırbulunuşluğa sahip olur.

Tablo 10. Önerilen Yazılı Çeviri Dersi Konuları

Hafta	Konu
1	Çeviri Nedir, Ne Değildir?
2	Çeviribilim ve Çeviri Kuramları
3	Çeviri Stratejileri
4	Yazılı Çeviri ve Yazılı Çevirinin Yabancı Dil Eğitiminde Yeri
5	Yazılı Çeviri Türleri (Yazın, Teknik, Hukuk, Tıp, vb.)
6	Yazılı Çeviri Türleri (Basılı/Dijital Medya vb.)
7	Yazılı Çeviri ve Çeviri Teknolojileri
8	Ara Sınav
9	Hedef Dil-Türkçe Yazılı Çeviri Çalışması
10	Hedef Dil-Türkçe Yazılı Çeviri Çalışması
11	Hedef Dil-Türkçe Yazılı Çeviri Çalışması
12	Türkçe-Hedef Dil Yazılı Çeviri Çalışması
13	Türkçe-Hedef Dil Yazılı Çeviri Çalışması
14	Türkçe-Hedef Dil Yazılı Çeviri Çalışması
15	Yarıyıl Sonu Sınavı

Yazılı Çeviri Dersi, bir yabancı diller eğitimi müfredatında giriş niteliğindeki bir çeviri dersi olacağından çeviri eylemine ilişkin temel bilgiler bu derste verilmektedir. Bunun yanı sıra her iki dönemi de kapsayabilen çeviribilime ait çeviri kuramlarına ve stratejilerine kısmi olarak değinilmektedir. Buradaki amacı Mine Yazıcı'nın şu düşüncesi desteklemektedir: “Çeviri eğitimi ise, hem çevirmen adayının karar verme aşamasındaki bilişsel süreçlerini hem de metin-dilbilimsel konularını içine alır” (2007:12). Bu düşünceden hareketle, yabancı diller eğitimi programı öğrencisinin bir çevirmen adayı gibi bir çeviri çalışmasını ya da araştırmasını çeviribilimsel bir yaklaşımla yaptığı takdirde daha bilinçli ve kontrollü bir çeviri süreci gerçekleştireceğine inanılmaktadır. Bu yüzden çeviribilimden izlere bu derste ihtiyaç vardır. Çünkü “çeviribilim, çevirinin hem kuramını hem de uygulamasını sözlü ve sözlü olmayan her biçimini inceleyen bilim dalıdır” (Guidère, 2008:12). Daha sonra dilbilgisi-çeviri yöntemi bağlamında yabancı dil eğitiminde çeviri eylemine değinilerek kuram, strateji ve anlam, kültür, iletişim gibi kavramlarla ilişkilendirilebilir ve metinlere göre yeni bakış açıları sunulabilir. Kısıtlı bir sürede de olsa, çeviri teknolojileri ile yazılı çeviri çalışmaları içeren bir ders konusu da işlenebileceği önerilmektedir. Yazılı metin türleri ve özellikleri verildikten sonra dilbilgisi-çeviri yönteminin ana eylemi ve

ADOÇP'nin de arabulucu faaliyetlerinden olan yazılı çeviri çalışmalarına Türkçe-Hedef Dil ve Hedef Dil-Türkçe şeklinde geçilebilir. Böylece yazılı metin türlerine göre önerilen çeviri kuramı, stratejisi ve yaklaşımı gibi çeviribilimsel çerçevede yazılı çeviri çalışmaları yapılması planlanmaktadır. Öğretmen adayı olan öğrencilerin bu ders sonunda dil eğitiminde çevirinin rolüne ilişkin bir bilginin yanı sıra, özellikle çeviribilim ve yazılı çeviri açısından hem kuramsal hem uygulamalı hazırbulunuşluğa sahip olması beklenmektedir.

Tablo 11. Önerilen Sözlü Çeviri Dersi Bilgileri

Dersin Adı	Sözlü Çeviri
Yarıyıl	6
Ders Türü	Zorunlu
Ders Saati / T+U/ Kredi /AKTS	2 / 1+1 / 2 / X
Program	Yabancı Diller Eğitimi Programları Arapça/Almanca/Fransızca/İngilizce vb. Öğretmenliği
Dersin Amacı	Öğrenciye; sözlü çeviri türlerine yönelik kuramsal ve uygulamalı beceriler kazandırılması amaçlanmaktadır.
Dersin İçeriği	Sözlü çevirinin dil eğitiminde işlevini kavrama; sözlü çeviriye özgü kuramsal ve uygulamalı bilgileri başlangıç düzeyinde öğrenme ve bunları sözlü çeviri çalışmalarıyla uygulama, tartışma ve değerlendirme.
Ders Kaynakları	Çeviribilim literatüründeki ve yabancı dil eğitiminde çevirinin rolüne ilişkin kitaplar, çalışmalar ve güncel görsel-işitsel materyaller.
Ders Değerlendirme Ölçütleri	Bir ara sınav + bir yarıyıl sonu sınavı
Dersin Öğrenme Çıktıları	Sözlü çevirinin yabancı dil eğitiminde yerini öğrenir, Sözlü çeviri hakkında yüzeysel olarak kuramsal ve uygulamalı genel bilgileri edinir ve bunları sözlü çeviri türüne göre çeviri sürecinde hem yapısal hem anlama dayalı bir biçimde kullanır, Hedef Dil-Türkçe; Türkçe-Hedef Dil sözlü çeviri becerisini geliştirir, Sözlü çeviri bağlamında hazırbulunuşluğa sahip olur.

Tablo 12. Önerilen Sözlü Çeviri Dersi Konuları

Hafta	Konu
1	Sözlü Çeviri ve Sözlü Çevirinin Yabancı Dil Eğitiminde Yeri
2	Sözlü Çeviride Kullanılan Araç Gereçler
3	Ardıl Çeviri ve Andaş Çeviri
4	Yazılı Metinden Sözlü Çeviri
5	Toplum Çevirmenliği
6	Sözlü Çeviriye İlişkin Kuramsal Bilgiler, Stratejiler ve Öneriler
7	Sözlü Çeviri ve Çeviri Teknolojileri
8	Ara Sınav
9	Hedef Dil-Türkçe Sözlü Çeviri Çalışması
10	Hedef Dil-Türkçe Sözlü Çeviri Çalışması
11	Hedef Dil-Türkçe Sözlü Çeviri Çalışması
12	Türkçe-Hedef Dil Sözlü Çeviri Çalışması
13	Türkçe-Hedef Dil Sözlü Çeviri Çalışması
14	Türkçe-Hedef Dil Sözlü Çeviri Çalışması
15	Yarıyıl Sonu Sınavı

Sözlü çeviri, hem çeviribilimin iki temel çeviri türünden biri olması, hem dilbilgisi-çeviri yönteminde doğrudan ele alınmaması, hem ADOÇP’de arabulucu faaliyetlerden biri olması bakımından önem arz etmektedir. Bu sebeplerden dolayı yabancı diller eğitimi programına ikinci bir çeviri dersi olarak Sözlü Çeviri Dersi önerilmiştir. “Sözlü çeviri, dinlerin yayılmasından sömürgeci akımlara, savaşlardan barış görüşmelerine, mahkemelerden hastanelere pek çok dönem ve bağlamda belirleyici bir öneme sahiptir” (Diriker, 2018:13). Böylesine bir öneme sahip çeviri türünün, bir dil öğrenenin/öğretmen adayının kayıtlı olduğu programda bulunan çeviri dersinde yüzeysel de olsa, yer alması gerektiği düşünülmektedir. Bugün sözlü çeviri, çeviribilim ya da müterim-tercümanlık alanlarında yapılan çalışmalar bakımından yazılı çeviri çalışmalarına göre ikinci planda kalsa da, çeviri eğitiminin ya da çevirinin bir araç olarak kullanıldığı dil eğitimi söz konusu olduğunda değinilmesi gereken bir çeviri türü olarak görülmektedir.

Geleneksel dil eğitimi yöntemindeki gibi sözcüklerin sıralanışına göre bir çeviri anlayışı, anlam ve iletişim odaklı yazılı çeviride mümkün olmadığı gibi sözlü çeviride de yer almamaktadır. Çünkü “tıpkı normal dinleyici gibi düşüncelerin kavranmasına yoğunlaşan tercüman, kelimelerin ne söylemek istediğiyle değil, konuşan kişinin ne

söylemek istediği ile ilgilendirir” (Seleskovitch, 2001:109). Dolayısıyla öğretmen adayı öğrencinin yazılı çeviri becerileri içeren bir dersin yanı sıra sözlü çeviri becerileri içeren bir ders alması gerekliliği ileri sürülmektedir. Dersin ilki olan Yazılı Çeviri Dersi’nde çeviriye ilişkin genel kuramsal bilgileri alan öğrenci, bu kez sözlü çeviriye yönelik bilgileri yüzeysel olarak edinerek öncelikle yabancı dil eğitimi açısından, özellikle kimi konuşma etkinlikleri bakımından Sözlü Çeviri Dersi’ne giriş yapmaktadır. Daha sonrasında bu alanda kullanılan araç gereçler ve sözlü çeviri türleri tanıtılmaktadır. Genel olarak ya konuşmacı konuşurken onunla aynı anda ya da konuşmacının sözü bittikten sonra hemen ardından yapılan çeviriler olarak iki sözlü çeviri türü vardır (Doğan, 2017:49). Ancak günümüzde daha fazla başlık altında sözlü türlerini ele almak mümkün olduğu için öğrenciye kısıtlı bir şekilde diğer türlerden bahsedilebilir. Sözlü çeviriye ilişkin kuramsal ve yöntemsel bilgiler, ilk dönem alınan kuramsal bilgiler ile ilişkilendirilerek pekiştirilmesi sağlanabilir. Sözlü çeviri çalışmaları ve çeviri teknolojilerini içeren bir ders konusu da kısıtlı bir süre dahilinde de olsa önerilmektedir. Sözlü çeviri türleri ve özellikleri verildikten sonra ADOÇP’nin de arabulucu faaliyetlerinden olan sözlü çeviri çalışmalarına Türkçe-Hedef Dil ve Hedef Dil-Türkçe şeklinde geçilebilir. Böylece sözlü çeviri türlerine göre önerilen çeviri kuramı, stratejisi ve yaklaşımı gibi çeviribilimsel çerçevede sözlü çeviri çalışmaları, mümkünse sözlü çeviri araç gereçleriyle yapılması planlanmaktadır. Örneğin andaç çevirinin ele alındığı bir derste, ilgili üniversite çeviri kabinine sahipse öğrencilere bu kabinlerde küçük deneyimler yaşatılabilir. Genel olarak bu derste değinilecek sözlü çeviri türleri, kuramları, yöntemleri ve uygulamaları öğretmen adayı öğrencinin sözlü çeviriye ilişkin yüzeysel hazırbulunuşluğa sahip olmasını sağlayacağı öngörülmektedir.

SONUÇ

Bu çalışma ile yükseköğretimdeki yabancı diller eğitimi programları müfredatlarında yer alan çeviri derslerinin verilmiş nedeni ve ders içerikleri tartışılmıştır. Bu derslerde yer alan çeviri eyleminin asıl işlevi dilbilgisi-çeviri yöntemi, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı ve çeviribilim çerçevesinde sorgulanmıştır. Halihazırdaki çeviri derslerinin bir ölçünü olmadığına ve daha çok geleneksel dil eğitimi yöntemini içeren yazılı çeviri çalışmalara ve yazılı çeviri becerisini içeren uygulamalara ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra, kimi programlarda çeviri-dil eğitimi konusuna, ADOÇP’de temel alınan dil-kültür ilişkisine ve kısmi olarak iletişim odaklı yaklaşımlara yer verilmiştir. Ancak genel olarak sözlü çeviriye ilişkin hem kuramsal hem uygulamalı bilgilere bir program dışında rastlanılmamıştır. Ayrıca genel olarak incelenen programların birkaçında çeviribilime ilişkin kuramsal ve yöntemsel bilgilere farklı söylemler dahilinde ulaşılsa da, çeviribilimi işaret eden doğrudan ve detaylı bir ifade ile karşılaşılmamıştır.

Ulaşılan bu durumlardan hareketle, bir öğretmen adayı olan öğrenciye çeviri eylemini hem yazılı hem sözlü çeviri bağlamında kuramsal ve uygulamalı olarak sunan bir ders önerilmiştir. Bu öneri yapılırken yine dilbilgisi-çeviri yöntemi, ADOÇP metinlerindeki çeviri rolü ve çeviribilimin kuramsal ve uygulamalı bilgilerinden ilham alınmıştır. Öğretmen adayı olan öğrencinin bir gün ileride kendinin de öğreteceği çeviri becerisine ilişkin, yüzeysel de olsa kuramsal, uygulamalı ve çok yönlü bir çeviri dersi öneri olarak sunulmuştur. Ayrıca yabancı dile ilişkin istihdam durumları göz önünde bulundurularak olası bir çevirmenlik kariyeri söz konusu olduğunda, öğrencinin çeviri bağlamında kısmen bir hazırbulunuşluğa sahip olması da öngörülmüştür. Son olarak, tüm bu çalışmada tartışılan çeviri dersine ilişkin öneri ders taslak olarak ele alınmış olup, içeriğinde eksiklikler ve fazlalıklar olabileceği ve bu yüzden olası ek öneri ve eleştirilere açık olduğunu belirtmek gerekmektedir. Yapılacak yeni çalışmalarla çeviri dersinin içeriğinin bir ölçüne bağlanmasının muhtemel olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- ADOÇP. (2001). *Common european framework of reference for languages*. Retrieved from <https://rm.coe.int/1680459f97>
- ADOÇP. (2018). *Common European Framework of Reference for Languages*. Retrieved from <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors-2018/1680787989>
- ADOÇP. (2020). *Common european framework of reference for languages*. Retrieved from <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4>
- DİAOBM, (2009). *Diller için Avrupa ortak başvuru metni*, MEB.
- Diriker, E. (2018). *Sözlü çeviri: tarih, eğitim ve araştırmalar*. Diriker, E.(Ed.), *Türkiye'de sözlü çeviri*(s.13-36) içinde. İstanbul: Scala.
- Doğan, A. (2017). *Sözlü çeviri*. Ankara: Siyasal.
- Gazi üniversitesi Arapça öğretmenliği programı Arapça-Türkçe çeviri 1 dersi, (2021, Mayıs 10), <https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=56868759#> adresinden erişilmiştir.
- Gazi üniversitesi Arapça öğretmenliği programı Arapça-Türkçe çeviri 2 dersi, (2021, Mayıs 10), <https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=56868759#> adresinden erişilmiştir.
- Gazi üniversitesi Arapça öğretmenliği programı Arapça-Türkçe 1 çeviri dersi, (2021, Mayıs 10), <https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=56868759#> adresinden erişilmiştir.
- Gazi üniversitesi Arapça öğretmenliği programı Arapça-Türkçe 2 çeviri dersi, (2021, Mayıs 10), <https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=56868759#> adresinden erişilmiştir.
- Gazi üniversitesi Fransızca öğretmenliği programı Fransızca-Türkçe çeviri dersi, (2021, Mayıs 10), <https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=567676#> adresinden erişilmiştir.
- Gazi üniversitesi Fransızca öğretmenliği programı Türkçe-Fransızca çeviri dersi, (2021, Mayıs 10), <https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=567676#> adresinden erişilmiştir.

- Gazi üniversitesi İngilizce öğretmenliği programı çeviri dersi, (2021, Mayıs 10),
<https://obs.gazi.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=56565756#> adresinden erişilmiştir.
- Germain, C. & Séguin, H. (1995). *Le point sur la grammaire en didactique des langues*, CEC: Québec-Canada.
- Guidère, M. (2008). *Introduction à la traductologie*. Paris-Bruxelles: De Boeck.
- Hacettepe üniversitesi Alman dili öğretmenliği programı Almanca-Türkçe çeviri dersi, (2021, Mayıs 10),
<https://bilsis.hacettepe.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=440&curSunit=783#> adresinden erişilmiştir.
- Hacettepe üniversitesi Alman dili öğretmenliği programı Türkçe-Almanca çeviri dersi, (2021, Mayıs 10),
<https://bilsis.hacettepe.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=440&curSunit=783#> adresinden erişilmiştir.
- Hacettepe üniversitesi Fransız dili öğretmenliği programı Fransızca-Türkçe çeviri Dersi, (2021, Mayıs 10),
<https://bilsis.hacettepe.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=440&curSunit=784#> adresinden erişilmiştir.
- Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili Öğretmenliği Programı Türkçe-Fransızca Çeviri dersi, (2021, Mayıs 10),
<https://bilsis.hacettepe.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=440&curSunit=784#> adresinden erişilmiştir.
- Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili Öğretmenliği Programı Çeviri Dersi, (2021, Mayıs 10),
<https://bilsis.hacettepe.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=440&curSunit=785#> adresinden erişilmiştir.
- Puren, C. (1988). *Histoire des méthodologies de l'enseignement des langues*. Paris: Nathan-CLE International.
- Seleskovitch, D. (2001). *Interpréter un discours n'est pas traduire une langue*. In Seleskovitch, D. & Lederer, M. (Eds.), *Interpréter pour traduire*(104-115). Paris: Didier Érudition.
- Yazıcı, M. (2007). *Yazılı çeviri edinci*. İstanbul: Multilingual.

ORCID

Onur ÖZCAN <https://orcid.org/0000-0002-4965-1627>

SUMMARY

Introduction

We think that the function of the translation act in the translation courses in foreign language education programs in higher education is an open subject for discussion. The information about the translation act in the Common European Framework of Reference for Languages, which is now a reference in language education in these courses and, the theoretical and applied knowledge of translation studies remain in the background in translation courses which are thought to be especially grammar-translation method-oriented. Therefore, the necessity of shaping the translation courses in the curriculum of foreign languages education programs according to the information related to the main function of translation arises. In this study, it is aimed to propose a translation course as a draft proposal that relates translation and language education, takes the translation function in the Common European Framework of Reference for Languages as a reference, and includes theoretical and applied studies in translation studies.

Aim

Based on the findings regarding the information packages of the translation courses in the Foreign Language Education Programs, it is aimed to propose a translation course that includes traditional language education, the Common European Framework of Reference for Languages, and theoretical and applied information in the context of translation studies. This study, which has the purpose of a draft proposal course, also aims to open the function of the translation course in the foreign languages education program to discussion.

Method

The information of the translation course in information packages of translation courses in foreign language education programs in Gazi University Foreign Language Education Department and Hacettepe University Foreign Language Education Department will be accessed. Findings will be interpreted in the context of the grammar-translation method, the Common European Framework of Reference for Languages and translation studies, and a draft translation course proposal will be presented with theoretical and practical information of translation studies.

Findings

In the translation course information analysed, the course contents of the grammar-translation method were reached. Therefore, it has been observed that the teaching of written translation and written text types and language structure is at the forefront. Theoretical information and applied studies on interpreting have not been encountered much outside of a program. Although it is pronounced with different names in each program, translation theory, method, technique, approach and strategies are tried to be included, there is no direct expression pointing to translation studies. Although the same programs show various similarities, it has also been encountered that there is no common course content. In addition, considering the employment conditions related to foreign languages in our country, it has been seen that a possible translation career of the students is not among the course outcomes.

Proposal

Based on the findings and discussions in introduction, a translation course is proposed by this study. This proposal course makes the function of translation more evident to the students of the foreign language education program; includes a structure that deals with the relationship between translation and language education; is based on the translation function in the Common European Framework of Reference for Languages and has theoretical and applied contents of translation studies. It represents both the purpose of the study and its main proposal.

Conclusion

The reason for teaching translation courses in foreign language education curricula in higher education and the function of translation action in these courses are discussed. Language structure teaching and written translation studies with the grammar-translation method have been encountered more frequently. Thereupon, a translation course has been proposed within the framework of grammar-translation method, the role of translation in CEFRs' texts, and theoretical and applied knowledge of translation studies. With this proposal course, the program student will have a readiness in the context of translation in his future professional career, both as a teacher candidate and as an individual who has the potential to use translation in many fields.